

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 9.

Sobota, 31. januarja 1931.

Leto VI.

Po indijski konferenci v Londonu.

Sklep konference uspeh angleške delavske vlade.

V »Vorwärtsu« razpravlja o konferenci v Londonu angleški poslanec Remie Smith:

Angleško-indijska konferenca je najpomembnejši problem zgodovine. Šlo je za to, da dobi samoupravo v britski svetovni državi dežela, ki šteje eno petino vseh prebivalcev na svetu. Ali je sploh mogoče, da se pride do sporazuma s celo petino človeštva?

Pred štiridesetimi leti je britski upravni uradnik zahteval, da se da Indiji narodno zbornico in jo je dobila. Napredni Angleži so od takrat pospeševali indijsko gibanje. Leta 1910 je zahtevala narodna zbornica, ki je pred tem postala vplivnejša, da prevzame nje vodstvo Ramsay Macdonald. Macdonald je to mesto odklonil, kaže pa ta želja Indijcev, kako važno vlogo je imela angleška delavska stranka že pred vojno v indski osvobodilni propagandi.

V vojnem letu 1917 je angleška vlada obljubila, da bo postopoma dala Indiji samoupravo z odgovorno vlado in da ostane britska Indija sestavni del angleške države. Z ozirom na to obljubo so bile izvedene 1919 upravne reforme ter je bil odkazan tudi del uprave Indiji. S tem so se Indijci bolj in bolj jeli udeleževati sodelovanja v vseh panogah javnega življenja. Ta doba je največjega vzgojnega pomena za Indijce.

Od takrat je Indija član zveze narodov, kjer deluje z Anglijo in dominijoni v mednarodni politiki. Njih zastopniki so znatno pospeševali interese indijskih industrijskih delavcev v mednarodnem uradu dela. V tem desetletju je imela Indija tudi pravico do tarifne avtonomije. Res je sicer, da ima državni tajnik za Indijo po ustavi pravico veta (ugovora) v teh vprašanjih; toda tega veta ni bilo 1929, na žalost Lancashire, angleškega tekstilnega centra, ko je Indija uvedla proti tem izdelkom višjo carino. Industrija si je prizadevala, da pridobi vlado za nastop proti indijskemu sklepu. Toda državni tajnik je odgovoril: »Ne gre za tarife, gre za svobodo!« In gre za svobodo je zmaga; indijske tarife so ostale nedotaknjene v veljavi.

Gandhi in njegovi prijatelji se dela sporazuma rajši niso udeležili. Vsi poizkusi vlade, da bi Gandhijevce pritegnila k sodelovanju, so bili brez uspeha. Gandhi namreč ne zaupa delavskemu gibanju. Dal se je pa zavesti k nasilstvu in indijska vlada je odredila resne ukrepe za ohranitev miru.

Konferenca je morala izvršiti delo brez Gandhija, in tudi brez njega so podali zastopniki precej jasno sliko zamotane indijske družbe. Indijska kakor tudi britska Indija sta bili zastopani; 600 kneževin, ki vladajo 70 milijonom, to je skoraj eni četrtini indijskega prebivalstva; Hindi, to je brahmani do nedotakljivih, Parzi, mohamedanci, kristjani, Sikhsi, žene in delavski zastopniki so bili na konferenci. Nihče, ki je prišel v stik z vsemi temi zastopniki kakor jaz, ne more prezreti, kako silno so problemi Indije komplicirani, ki jih bo še treba rešiti, preden postane Indija del angleške narodne skupnosti.

Pomembno je, kako so bili indijski knezi radevolje pripravljeni svoje privatne interese podrediti splošnim

Petdnevni delovni teden.

Sklep Socijalistične internacionale in Mednarodne strokovne zveze.

Strokovna in socijalistična internacionala sta na seji dne 21. in 22. januarja v Zürichu v Švici spričo svetovne gospodarske krize in ogromne nezaposlenosti, zavzeli sta-

lišče, da je treba uvesti po vsem svetu petdnevni delovni teden.

Izjavo te komisijske seje objavi-
mo prihodnjič.

Zakon o pravicah angleških strokovnih organizacij sprejet.

277 glasov za in 250 proti.

Ponoči na četrtek je bil sprejet v angleški zbornici predlog vlade, s katerim se dovoljuje angleškim strokovnim organizacijam svoboda stavke in obrambe v mezdni sporih.

S tem je odpravljen zakon, ki so

ga sklenili leta 1927 konservativci pod Baldwinovo vlado.

Pri glasovanju je dobil vladni predlog 277 glasov, konservativci pa le 250. Vlada je torej dobila 27 glasov večine.

Nova francoska vlada.

Tudi Lavalova desničarska vlada je šibka.

Dne 27. t. m. ponoči je sestavil senator Laval novo francosko vlado. Nova vlada šteje 30 članov, in sicer 18 ministrov in 12 podtajnikov, od katerih je 25 poslancev in 5 senatorjev.

Laval je imel namen, da sestavi koncentracijsko vlado, čemur so se pa uprli meščanski radikalni socialisti. Nova vlada se opira izvečine na bivšo večino Tardieujeve vlade, torej na meščansko desnico. Vobče francoska javnost ni posebno zadovoljna z novo vlado; še najbolj simpatičen ji je Briand, ki je tudi v novi vladi sprejel zunanje ministrstvo. — Nezadovoljen je z novo vlado tudi senat, ki je v večini republikanskega naziranja, češ, da taka vlada ne more privedi do sporazuma, kakršnega žele republikanci.

Vlado tvorijo naslednji zastopniki raznih strank, o katerih se lahko trdi, da med levičarskimi strankami nimajo zaupanja, vrhutega niti v strankah samih ni popolnega soglasja:

Ministrsko predsedstvo in notranje zadeve: Laval (neodvisni);
podpredsedstvo in pravosodje: senator Leon Berard (frakcija Poincarre);

zunanje zadeve: Briand (socialistični republikanec);
vojna: Maginot (predsednik demokratsko-socialne frakcije);
mornarica: senator Charles Dumont (radikal);

zrakoplovstvo: Dumesnil (bivši radikal);
prosveta: senator Mario Roustan (radikal);
finance: poslanec Flandin (levi-

čarski republikanec, Tardieujeva frakcija);

proračun: poslanec Pietri (levičarski republikanec);

javna dela: poslanec Deligne (radikalna levica, levičarski centum);
delo: poslanec Landry (levičarski centum);

trgovina: poslanec Louis Rollin (levičarski republikanec);

kmetijstvo: poslanec Tardieu (levičarski republikanec);

trgovska mornarica: Chapetelaine (levičarski centum);

pokojnine: poslanec Champetier de Ribes (katoliški demokrat);

pošta, brzojav in telefon: poslanec Guernier (levičarski centum);
kolonije: Paul Reynaud (Maginotova frakcija).

Imena ministrov in strank že pričajo, da je ta izdaja konservativne vlade morda še bolj nestabilna, kakor prejšnja.

Pilsudski, kralj Alfonz, Mussolini in papež.

Značilni obiski diktatorskih osebnosti.

Maršal Pilsudski, poljski diktator, se zdravi sedaj na otoku Madeiri. Na povratku domov se bo ustavil na otoku Capriju ter se sestal z Mussolinijem. Maršal obišče potem Mussolinija v Rimu ter se namerava zglasiti tudi v Vatikanu.

Ze pred nekaj časom je pa dobil Pilsudski tudi povabilo od španskega kralja, da ga na povratku v Italijo obišče v Madridu.

Ti sestanki imajo najbrže namen, da se može med seboj poučujejo, kako bi nadaljevali svojo politiko.

dhija. Dosedanji razvoj kaže, da so njegove prvotno nameravane pacifistične metode že doslej vedle v nezakonitosti. Zrušitev zakonodaje in reda pa bi izpremenila Indijo, ki je bila že osemdeset let najmiroлюбnejši del sveta, v drugo Kitajsko. Gandhi odklanja v celoti moderni industrializem, moderno znanost, moderni način življenja. Rešitev Indije vidi v tem, če se povrne h kolovratu in statvam.

Spričo tega je videla angleška delavska vlada kot svojo nalogo, da se sklene primeren sporazum ter se da Indiji primerno mesto v občestvu britske svetovne države. Angleška delavska vlada je ponosna na to delo zlasti, ker se vrši velika izprememba potom razuma in z mirnimi pomočki. Nje zgodovinski uspeh je, da je konferenca na tej poti napravila prav lep korak naprej.

Italija leze na Balkan

Bolgarsko-fašistično prijateljstvo.

Pariški »Echo de Paris« poroča, da se je Bolgarija že tako približala Italiji, da je »prosila« Italijo, naj ji pošlje italijansko vojaško misijo, ki naj bi instruirala bolgarsko vojsko. Italija je na prošnjo seveda takoj pristala. — Bolgarija, ki ne more doma sama urediti razmer, vodi s tem nepraktično politiko, ki jo utegne še bolj odtujiti balkanskim sosednim in drugim državam.

Evropska komisija za agrarne države.

Ureditev desorganiziranega trga.

Evropska komisija v Zenevi je ustanovila poseben odbor enajstih članov, ki naj se briga za razpečavanje žita vzhodno-evropskih držav, o čemur bo tudi razpravljala žitna konferenca, ki se bo vršila meseca marca tega leta. Komisija se bo bavila tudi s carinskimi vprašanji. Evropskemu odboru bodo pripadale: Belgija, Nemčija, Anglija, Estlandija, Francija, Italija, Jugoslavija, Norveška, Avstrija, Švica in Čehoslovaška.

Sklicanje konference, ki se bo bavila še z vprašanjem agrarnih kreditov, bo predlagal francoski zunanji minister Briand.

Avstrijski heimwehr v razkolu.

Starhemberg odstopil.

Na zborovanju heimwehra, ki ga je vodil knez Starhemberg, je prišlo do popolnega razkola. Starhemberg je izdelal pravilnik, s katerim se daje vodstvu diktatorska moč in pravica, poljubno odstavljati v organizacijah deželne voditelje organizacije. Temu namenu so se uprli vorarlberški, tirolski in gradiščanski zastopniki ter zastopniki železniške obrambe in zapustili zborovanje. Vodstvu bodo pisali, da se ne udeležijo več posveta vanj, dokler se jim ne dajo pravice. Vodstvo bo moralo najbrže odstopiti.

S tem je razkol v heimwehru definitivno in je pravzaprav borba med fašistično-diktatorskimi in demokratičnimi elementi v heimwehru. Knez Starhemberg je že odstopil. Morda mu bo sledil dr. Steidle, njegov nasprotnik v vodstvu.

Madžarska korupcija

Socijalist Peyer očita ministrstvu javnega blaga poneverbo treh milijonov pengov.

V madžarskem parlamentu se odigravajo periodični škandali. En tak škandal je ta parlament agrarnih vitezov doživel dne 27. januarja. Voditelj socijalističnega kluba, poslanec Peyer, je očital Emeriku Drehrju, bivšemu državnemu tajniku v ministrstvu javnega blaga, zlorabe pri gradbi neke stanovanjske kolonije v znesku treh milijonov pengov (30 milijonov Din). Peyer je med velikim razburjenjem parlamentarcev izjavil, da se je pri tej gradbi tri milijone pengov ukradlo na ta način, ker se je zaračunalo 40.000 kubičnih metrov stavbne prostornine več kot jo je v resnici.

Za omiljenje brezposelnosti je angleško prometno ministrstvo predlagalo nakazilo 54 milijonov funt šterlingov (16 milijard dinarjev), za kateri denar naj bi se gradile in popravljale ceste, kar bi dalo 300.000 delavcem zaslužka za eno leto.

Delovna kriza v U.S.A.

Kaj pravi delovni minister Zedinjenih držav? — Delavci in podjetniki v dobi krize.

Z ozirom na vladajočo krizo, ki ni prizanesla niti Zedinjenim državam Severne Amerike, je podal minister javnih del teh držav, **Robert P. Lamont**, nekatere izjave, ki jih je objavila dunajska »Neue Freie Presse« in ki so vredne, da jih reproduciramo. Minister se bavi z vprašanjem, kaj je bolje, ali da se industrijski obrati z ozirom na krizo zapro ali pa, da se skrajšano dela. On pravi: »Za časa velikih kriz v letih 1893, 1907 in 1920 se je od sto ameriških podjetnikov zateklo devetindevetdeset k istemu sredstvu. V posameznih slučajih se je prakticiralo takole: V sredo zvečer so nabili sledečo objavo: »Vsled pomanjkanja naročil se bo južni del obrata začel s soboto — ustavil. Vse orodje je po zaključku dela vrniti. Za severni del obrata bodo z veljavnostjo od ponedeljka celokupne mezdne postavke v akordu kot tudi v urninah za 20 procentov znižane.« — Po preteku treh dni je postalo tritisoč ljudi brezposelnih, ne glede na to, da-li so to samci ali družinski očetje in tudi ne glede na njihovo starost in službeno dobo. In ko je bila kriza prestana, tedaj so morali delavci pri znižanih plačah nazaj v tovarno. Vsi so se za dolgo dobo zadovoljili. Ako bi bil takrat kateri industrijalec svojim delavcem en mesec pred obustavo dela odpovedal ali če bi jim bil za en ali več tednov plačal odpravnino, tedaj bi se bilo v podjetniških krogih takega delodajalca smatralo za blaznega. Kajti tiste ga podjetnika, ki je znal v času krize najbolj temeljito izvesti odpust, se je smatralo kot najsposobnejšega ter najdalekovidnejšega trgovca.

Mislim, da so takšni nazori danes v izumiranju. Danes velja v Zedinjenih državah kot zravno načelo podjetniške politike, zaposleno delavstvo tako dolgo kot le mogoče obdržati v podjetjih in s tem preprečiti uničenje kupne sile ljudskih množic.

Skrašano delo namesto odpustov.

Predsednik enega največjih jeklenih trustov Zedinjenih držav je v začetku krize izjavil, da njegova podjetja ne mislijo za časa reduciranega obrata na redukcijo plač.

In kljub temu, da se je od tedaj gospodarski položaj zelo zaostрил, je dotično podjetje dosedaj držalo besedo. V nekem obratu trustov je bilo pred krizo 11.000 delavcev zaposlenih. Od teh je danes samo 7 odstotkov brezposelnih. Uvedba skrajšanega dela je odvrnila v celem industrijskem okolišu sicer katastrofalne posledice.

(Dalje prihodnjič.)

Okoli vprašanja poslanske imunitete.

280 poslancev naj izroči nemški državni zbor sodišču.

Poslovniški odbor nemškega državnega zbora je imel na dnevnem redu 52 predlogov, da se ustavi kazensko postopanje proti poslancem. Te dni je pa bilo vloženih zopet veliko število ovadb proti poslancem. V celoti gre za 280 kazenskih prestopkov, ki naj se razrešijo imunitete, med temi je 209 pripadnikov nacionalno-socialistične (fašistične) frakcije. Prestopki se tičejo večinoma deliktov, ki so se izvršili med voilno borbo. Nemci so mnenja, da je skrivanje za imuniteto zaradi žalitev in psovanja v republikanski državi moralno nekaj nemogočega.

Gandhijev nacionalizem propada.

Indijske množice v Bombayu demonstirajo proti Gandhiju.

Gandhi in njegovi pristaši so bili izpuščeni iz indijskih ječ. V Bombayu je Gandhi govoril pred množico 200.000 oseb. Dokler je govoril o nacionalističnih zahtevah, je bil mir. Ko pa je izjavil, da bo govoril o sporazumu na londonski konferenci šele, ko pridejo delegati domov in povedo, kaj so v Londonu sklenili ter poudarjal še nepokorščino do zakonov, ga množice niso hotele več poslušati, češ, da je izdajalec. To je začetek razkroja v indijskem nacionalističnem gibanju.

Doma in po svetu.

Bivanje kralja v Zagrebu. Kakor smo poročali, prebivata kralj in kraljica že od nedelje v Zagrebu. Že cel teden živi Zagreb v velikem navdušenju. Vsak dan ob 11. dopoldne se izmenjava pred banskim dvorom, kjer stahuje kraljeva dvojica, straža kraljeve garde. Zagreb. listi s posebnim zadoščenjem konstatirajo, da nosijo v Zagrebu podpisani ukazi datum: dano v kraljevskem gradu Zagrebu. To dokazuje, da je Zagreb postal resnična kraljevska rezidenca. Ob popoldnevnih obiskujeta kralj in kraljica razne zagrebške humanitarne in nacionalne zavode in ustanove in delata izlete v zagrebško okolico.

Zakon o zdravnikih in nameščenih socialnega zavarovanja. Na predlog ministrstva socialne politike je kralj podpisal zakon, s katerim se odreja razveljavljanje dosedanje službene pragmatike za zdravnike in nameščenice socialnega zavarovanja. Glavni zdravniki in zdravniki-uradniki ter glavni zdravniki pri bolnišnicah blagajnah morajo biti specialisti za socialno medicino. Zdravniki, ki so že v službi, morajo v enem letu opustiti privatno prakso. Ostali zdravniki pa se morajo v teku petih let v posebnem tečaju specializirati za socialno medicino. Novi zakon dopušča tudi premeščanje zdravnikov in nameščenec v druge pokrajine. Nameščenici, ki še nimajo deset let službe, se morejo odpustiti brez navedbe vzroka z največ enoletno odpravnino. Ob kazenskem odpustu ostanejo brez odškodnine.

Banski svet za Dravsko banovino je v četrtek zaključil svoje zasedanje.

Dr. Anton Korošec, minister na razpoloženju, je tudi prišel v Zagreb s svoje turneje po Dravski banovini.

Zagrebskemu nadškofu in metropolitu dr. A. Bauerju je podelil kralj najvišji red: Karadjordjevo zvezdo

I. reda. Bauer je 20 let zagrebški nadškof.

Stavka pekovskih mojstrov v Osičku. Zagrebška banska uprava je odredila cene kruhu. Pekovski mojstri so se pritožili zaradi prenizkih cen belemu kruhu. Banska uprava je pritožbo zavrnila in peki so ustavili peko belega kruha. Stavka traja že več dni. Zastopstvo občine se s pekovskimi mojstri — pogaja.

Naši ljudje so tudi v Argentini brez posla. Iz Argentine poročajo, da je tam že nad 2000 Jugoslovancev brez dela.

Socijalistična internacionala za razorožitev. Odbor delavske strokovne internacionala je sklenil uvesti skupno s Socijalistično delavsko internacionalo energično akcijo vplivanja na razorožitveno konferenco pri Društvu narodov. Prihodnja seja odbora strokovne internacionala se bo vršila od 27. do 30. aprila t. l. v Madridu.

Koliko jezikov govorimo v Evropi? Ženevska statistika je ugotovila, da govori evropsko prebivalstvo 125 jezikov. To je za majhno Evropo precej veliko število.

Morilna tehnika se grozeče razvija. Na eni strani se konferira o razorožitvi, na drugi strani pa dan in noč razmišlja in dela poizkuse cela armada tehnikov, inženjerjev, fizikov in drugih znanstvenikov, kako bi v vojne svrhe iznašli še več morilnih sredstev, in kako bi že obstoječe na rafiniran način izpopolnili do neslučenih ubijalnih zmognosti. Skoraj vsak dan čitamo o kakem novem, še učinkovitejšem smrtnem plinu, katerih skrivnostno sestavo iznajditelji skrbno čuvajo. Sedaj pripovedujejo, da so Nemci iznašli električne topove, ki bodo metali granate po več sto kilometrov daleč in ker jih sami po mirovni pogodbi ne smejo izdelovati, so patent prodali neki

Dr. Voja Veljković je umrl.

Z njim izginja iz javne arene zopet ena pomembnejših meščanskih političnih osebnosti iz dobe pred 6. januarjem. Po svojem političnem poreklu je bil liberal. Svoječas je bil osebni tajnik kralja Aleksandra Obrenovića, kasneje pa se je z njim sprl. Po prevratu, ko so se bivši radikalni samostanci pod vodstvom Ljube Davidovića združili z ostanki naprednjakov dr. Voje Marinković in z ostanki prejšnjih liberalov v jugoslovansko demokratsko stranko, je tudi Veljković vstopil v to stranko. Po prevratu je bil nekaj časa fin. minister. On je izvedel zamenjavo štirih kron v en dinar. Odkar so radikalni bili na vladi, je bil eden najnepomirlivejših opozicionalcev. Sumili so ga, da simpatizira s tedaj obstoječo jugoslovansko republikansko stranko, ki sta ji stala na čelu člana srbske akademije znanosti Ljuba Stojanović in Jovan Žujović. Veljković je veljal za enega najimovitejših Srbov, svoje bogastvo je podedoval že po svojih starših.

Nemcem prijazni državi. Potem so napravili tudi načrte za velikanski tank, ki bo prava premikajoča se trdnjava. Dolg bo 50, visok 15 in širok 17 metrov ter bo opremljen z 19 topovi. Zgrajen bo iz tako debelih jeklenih plošč, da ga nobena krogla ne bo mogla prodrati in njegova posadka se bo lahko zaprla pred vsemi plini. Gnal ga bo 26 skupin Dieselmotorjev, ki bodo razvijali 48.000 HP in bodo premikali tank po 20 kilometrov na uro po ravnem, v breg pa 10 kilometrov na uro. Lezel bo lahko preko 18 m globokih jarkov in rek, nobena strmina in noben gozd ga ne bo mogel ustaviti, porušil in potlačil bo pod seboj vse, tudi večnadstropne hiše. Nek Anglež pa je iznašel novo vojaško puško, ki je lažja od sedanje in se s posebno pripravo lahko v eni minuti spremeni v strojno puško, iz katere bo mogoče oddati 300 izstrelkov v eni minuti.

Sporazum med državo in dunajsko mestno občino glede delitve dohodkov. Dolgotrajna pogajanja med zvezno upravo in Dunajem o novi delitvi dohodkov iz davkov — Abgabenteilung — so z uspehom končana za dobo prihodnjih pet let. Pogajanja sta vodila zvezni kancler dr. Ender, za socialne demokrate pa predsednik dunajskega deželnege zbora, poslanec dr. Danneberg. Kakor smo že poročali, se je hotelo dunajski občini odvzeti nič manj kot 400 milijonov Din, katere bi si razdelile deficitne deželne in občinske uprave. Uprava mesta Dunaja se je dobro zavedala tega, da je to krivično, kar se od nje zahteva, toda obenem pa se je tudi zavedala tega, da se zaenkrat ne bo mogla ubraniti pred nasiljem in da je tedaj bolj pametno, pogajati se. Namesto 400 milijonov Din bo dunajska občina žrtvovala samo 220 milijonov Din. Dunajska občina bo še nadalje smela pobirati razne davščine na luksuz, razen tega dobi od države posojilo v iznosu 60% za zgradbo 2000 stanovanj, približno 180 milijonov Din.

Nemčija druga eksportna država na svetu. Največja eksportna država so Zedinjene države v Ameriki, na drugem mestu je bila doslej Anglija; lani pa je na drugem mestu Nemčija in Anglija na tretjem. Nemčija je izvozila l-ta 1930 za 75 milijard frankov blaga in na račun reparacijskih plačil za 10 milijard frankov. Trgovska bilanca leta 1930 izkazuje 10 milijard frankov prebitka. Toliko izvažala Nemčija raznega blaga, pa ima nad štiri milijone nezaposlenih.

Nepričakovan sprejem državnemu kanclerju. Državni kancler Brüning je napravil informativno potovanje po vzhodni Prusiji, Gornji Šleziji in Saški, da se prepriča o gospodarskem položaju teh krajev. V Chemnitzu ga je nepričakovano sprejela

All si že dobil novega naročnika za „Delavsko politiko“, smatraj to za svojo dolžnost!

V. P.

Najnovejša slika.

Bleda svetloba je padala na izmozgani, zibajoči obličji v kupeju vlaka. Kolesa so tolkla v taktu in drsela po gladkih tračnicah. Zimsko jutro je zažarelo nad belimi poljanami.

— Poglej, Mara! Glej, kako naju pozdravlja domovina! V ivje se je odela, razplela je svoje bisere po lokah in travnikih, povsod se smehljala od radosti.

Mož in žena sta zaspano gledala skozi okno, mimo katerega je hitela zimsko pokrajina z rogovilastim drevjem in vitkimi brzjavnimi drogi.

— Poglej, Mara! je šepetal mož ženi. Deset let je, odkar sva zapustila te kraje. Deset trdih let in danes se vračava v njihovo naročje.

Žena je molčala. Na njeno blede čelo je padala senca in v njenih očeh je počivala skrivnost. Niso se nasmehnile, niti ganile. Žalostno so gledale v belo daljavo.

Vlak se je blizal mestu. Nad strehami predmestnih koč so štrleli visoki dimniki, dim se je valil iz njih med oblake.

— Glej, Mara! je govoril mož. Glej tam tovarne, kako naju po-

zdravljajo, kličejo; domovina sprejema svoje otroke z odprtimi rokami. Doma začneva zopet novo življenje.

Molčala je. Ni več verjela besedam, ni več poznala upanja, odkar je zapustila Westfalsko. Potepala sta se po svetu, iskala dela, kruha in prosjačila. Brezposelnost povsod, povsod izobčenci. Poslednja pot vodi v domovino.

Vlak se je ustavil na veliki postaji.

Pod leseno streho postajališča je vrvelo kakor v panju. Potniki so vstopali in izstopali.

Iz čakalnice tretjega razreda se je začela leno pomikati vrsta natoovorjenih ljudi, noseč v rokah črne kovčege, na ramah nahrbtnike.

— Transport ljudi, ki gredo v tujino za kruhom.

Skozi okno v vozu sta mrko gledala mož in žena na ta žalosten sprevod: Kam ljudje? Kam odhajate, ko se izgnanci vračamo? Eni prihajajo, drugi odhajajo in vsi so zapisani bedi.

Skrivnost v ženinih očeh je bila v tem trenutku grozna, podobna blaznosti. Blede ustnice so šepetale:

— Ne, dragi, niti domovina nima za nas prostora. Izobčeni smo, obsojeni od krivice na smrt.

Mož se je stisnil v kot, oprl glavo na svoje roke in poleg njega je sedla žena, izmučena od glada in trpljenja.

V sosednjem vozu pa so se krčila srca novim izgnancem, ki so se poslavljali od domovine.

Lokomotiva je zapiskala, kolesa zaškripala.

»Srečno pot!«

Cez nekaj dni se je zbiral gruča ljudi v mestu pred veliko desko, kamor so lepili najbolj popularen časopis naše dobe. Tisoč in tisoč ljudskih oči je bulilo in se paslo po črnih črkah. Senzacije so se odkrivale ljudstvu iz bele megle. Med njimi je bilo v drobnih vrsticah napisano tudi sledeče: Vzrok samomora je najbrže brezposelnost. Iskala sta dela in prosila po mestnih hišah; nazadnje so ju videli v IV. okraju, v predmestju, kako sta se vlačila iz ulice v ulico. Njene oči so se smehljale, ko so jo položili na mrtvaški voz. — Njene skrivnostne oči. — Toliko in nič več za senzacijo željno ljudstvo.

Pravijo, da se je to zgodilo pred par dnevi. Ljudje govore, da se dogaja to tudi danes. In kaj bo jutri? Ljudje, povejte! Iz trpljenja vstaja novo življenje.

Naročniki, pozor!

Današnji številki smo priložili poštne položnice ter prosimo vse one p. n. naročnike, ki so v zaostanku z naročnino, da isto nemudoma poravnajo, ker le na ta način bomo v stanu, naš list vzdrževati in ga tudi redno dostavljati. — Vse one pa, ki so naročnino že poravnali, prosimo, da si poštne položnice shranijo in jih porabijo prihodnjic. — Uprava.

velika množica brezposelnih, ki so mu klicali »fuj« in »dol z vlado«. Kanclerjev avtomobil je le s težavo pod policijskim kritjem mogel dospeti do hotela.

Posebnost v novi francoski vladi. Poslanec Diagne, ki je postal v sedanjih vladi državni podtajnik za kolonije, je senegalski zamorec.

Nedeljske kinopredstave v Angliji prepovedane. Najvišje sodišče je na Angleškem prepovedalo nedeljske kinopredstave, češ, da je v Angliji že tisoč let v veljavi popolni nedeljski počitek.

Serum proti otroški omtvčnosti. Iz Londona poročajo, da se je dr. W. Hurstu posrečilo iznajti serum proti otroški omtvčnosti, ki ga je preizkusil na opicah.

Albanski kralj Zogu je šel na Dunaj, da se posvetuje z zdravniki o svojem zdravju.

Karikature na španski kraljevi palači. V noči od 22. jan. so neznani storilci poslikali zid kraljeve palače v Madridu (kljub straži!) s karikaturami kralja in njegovih ministrov z rdečo in črno barvo. Smatrajo, da so to storili najbrž stavkujoči študentje. Policija je razpisala veliko nagrado onemu, ki storilce izda.

V severni Ameriki šest milijonov nezaposlenih. Predsednik največje strokovne zveze, Green, je v govoru o nezaposlenosti povedal, da se giblje število nezaposlenih v Zedinjenih državah med pet in šest milijoni.

Graški zaljublenci so prišli na famozno idejo, tako poročajo avstrijski časopisi, kako si pomagati ob tem času, ko je v mestnem parku drevje in grmovje gola, ko so klopi mokre in po tleh leži mesto zelene trave, sneg. Izbrali so si neko temno cerkev za svoje sestanke. Pa bi mislil kdo, da tercijalke v tem nimajo izkušnje, pa so vseeno pogruntale, kake vrste so tiste molitvice in vzdihovanja, ki se slišijo iz spovednic in temnih kotov od mladih parčkov. In polne svete jeze so tekale k pastirju in zahtevale, da se mora cerkev na novo pobeliti in posvetiti, ker je oskrnjena s takim grehom. Ta se je v zadregi popraskal za ušesi: to bi stalo denar. Pa jih je potolažil, češ, da so bili tisti parčki mogoče cerkveno poročeni in — v tem slučaju ni greh in cerkev ni oskrnjena. — Torej?

Oprostitev štiri ure pred usmrtno na električnem stolu. Italijan Cero Gangi bi bil moral biti pred kratkim v Bostonu usmrčen na istem električnem stolu, na katerem sta dustila svoje življenje Sacco in Vanzetti. Gangi je bil obtožen in tudi obsojen radi zavratnega umora. Dne 11. junija 1927 je šel s šefom tvrde, pri kateri je bil zaposlen, čez ulico. Naenkrat je počil strel in pred njima se je zgrudil mrtev nek moški. Nastala je silna zmešnjava in Gangi je menda mislil, da bi imel neprilike in je zato zbežal. To pa je bilo za policijo znamenje, da je on morilec; četudi niso pri njem našli nobenega orožja, so ga aretirali. Sicer pa se je z usmrtno zavlačevalo. Toda bratu obsojenega se je posrečilo izvedeti za pravega morilca, ki ni bil nikdo drugi kot njegov šef in takratni spremljevalec, ki je neopaženo oddal revolverski strel na omenjenega moškega, ki je spremljal neko mlado damo, katera je bila popreje ljubica maščevalčeva. In tako se je zgodilo, da je bil Cero Gangi štiri ure pred določeno justifikacijo izpuščen na svobodo. Ameriška liga proti smrtni kazni je tudi ta slučaj porabila v propagandne svrhe za odpravo smrtno kazni.

**PRI ZIMSKEM SPORTU,
OB MRZLIH DNEVIH**

NIVEA-CREME

In sicer poprej vdrgniti, predno greste ven na mrzli zrak. Nivea-krema prokne polnoma v kožo in ne pušča bleska za seboj, napravi jo odporno proti vetru in vremenu. Nivea-krema prepreči, da koža razpoka ali da postane hrapava. — Vdrgnite si, predno se podaste spa, vsak večer obraz in roke temeljito z Nivea-kremo. Z radostjo boste konstatirali, kako mehka in gibka je vaša koža, če jo popijete, in kako zdravi in mladostni izgledate. Nivea-kreme ne morete nadomestiti, kajti ni je druge kreme za kožo, ki bi vsebovala kožo negujoči EUCERIT.

Doze po 5—, 10— in 22— Din — tube po 9— in 14— Din. Izdelovatelj v Jugoslaviji:

Jugosl. P. Belersdorf & Co., d. s. o. j. Maribor, Gregorčičeva ulica 24.

Ovadbadi radi „Podpornega društva železniških delavcev in uslužbencev v Mariboru“ zavrtnjena.

»Podporno društvo železniških delavcev in uslužbencev v Mariboru«, ki daje članom za slučaj smrti lepe podpore, je bilo pravi ponos mariborskih in zadnja leta tudi drugih železničarjev v Jugoslaviji. Ko so po prevratu prejšnji voditelji »Podpornega društva« odšli v Avstrijo in zapustili tukaj društvo brez vsakih sredstev, se je oprijel društva z uprav očetovsko ljubeznijo in neizčrpljivo požrtvovalnostjo novi odbor domačinov pod predsedstvom pokojnega Franca Fischerja. Z ogromnimi težavami je društvo rastlo od leta do leta in je predlanskim doseglo že število članstva okrog 13.000, premoženje pa nad 3 milijone dinarjev.

Kakor znano, bi se bil moral vršiti dne 12. maja 1929 letni občni zbor društva, na katerega so že prispeli delegati iz vseh koncev države. Toda na predvečer občnega zbora so delegati zvedeli v svoje presenečenje, da je veliki župan v Mariboru društvo na temelju ovadbe predsednika podružnice Udruženja jugoslovanskih nacionalnih železničarjev v Mariboru, g. Rudolfa Tumpeja, razpustil.

Občni zbor »Podpornega društva« se torej ni vršil in društvo še tudi do danes ni imelo občnega zbora. Nadzorstvo nad društvom je bilo poverjeno policijskemu komisarjatu v Mariboru, ki vrši isto potom tročlanskega upravnega odbora, v katerem je bil do svoje smrti tudi prejšnji predsednik Franc Fischer, a od njegove smrti naprej, t. j. od lanske spomladi, vodita društvo le dva člana upravnega odbora, in sicer g. Leopold Zavadlav, član Udruženja narodnih železničarjev in Ivan Wurzingler, član Prometne zveze, medtem ko Ujedinjeni savez železničarjev Jugoslavije nima v upravnem odboru društva, kojega večino članstva tvorijo nobenega zastopnika, in ravno tako ne prejšnji odbor »Podpornega društva«.

Kazenske ovadbe.

Upravna oblast je takoj po razpustu uvedla temeljite preiskave o poslovanju prejšnjega odbora. Poslovanje sta preiskala dva revizorja, stalni sodni revizor g. Janko Trošt, ki pa je bil po večmesečnem revidiranju, ko ni našel nič kaznjivega, kakor so to trdili razni kričarji, odstavljen in imenovan kot novi revizor magistratni uradnik v Mariboru, g. Janko Barle. Tudi ta ni našel v poslovanju prejšnjega odbora ničesar kaznjivega.

Akt o razpustu »Podpornega društva« je prišel od bivšega velikega župana na ministrstvo v Beograd in od tam na bansko upravo v Ljubljano. Banska uprava je vodila preiskavo naprej, a razpust še do danes ni potrjen.

Pred večimi meseci je v teku te preiskave vložil zopet g. Rudolf Tumpej kazensko ovadbo na državno pravdnštvo v Mariboru proti odbornikom »Podpornega društva«, zlasti blaginiku Simonu Lorgerju, katerim je očital kazniva dejanja pri poslovanju v »Podpornem društvu«. G. Tumpej

je priložil ovadbi tudi obe obširni reviziji g. revizorja Trošta in Barleta, tako da je imelo sodišče popoln vpogled v poslovanje društva. G. Tumpej je priložil tudi bilance društva. Državni pravdnik je odredil obširno preiskavo in kazenski spis je pri preiskovalnem sodniku silno narastel. Nebroj priče je bilo zaslišanih o poslovanju društva in odbornikov.

Preiskava se je vodila končno le proti blaginiku Simonu Lorgerju, ki je bil eden najpožrtvovalnejših dolgoletnih blaginikov društva.

Popolno zadoščenje blaginiku Lorgerju.

Prejšnji teden je državni pravdnik vrnil spis preiskovalnemu sodniku s poročilom, da nima povoda za nadaljno postopanje proti Simonu Lorgerju, ter je postopanje proti njemu ustavljeno.

S tem je gonja proti prejšnjemu odboru, kateremu so se očitale vse mogoče stvari, definitivno končana. Člani društva še samo pričakujejo sedaj, da bo dala tudi končno banska uprava zadoščenje težko žaljenemu odboru ter rešila društvo propada in s tem v 10 letih priborilo in pristoženo milijonsko premoženje železničarskih rodbin razpada.

Še druge ovadbe.

To pa ni bila edina ovadba pri državnem pravdnštvo radi »Podpornega društva«. Že takoj po razpustu je bilo uvedeno kazensko postopanje tudi proti nekaterim odbornikom in celo proti zastopniku društva, odvetniku dr. Avg. Reismanu, češ, da so motili in se vmešavali v uradno poslovanje, ko je po razpustu prevzel društveno premoženje novi upravni odbor. Tudi tista preiskava je bila ustavljena po par mesecih. Pozneje je zopet ovadil revizor, magistratni ravnatelj Janko Barle, odvetnika dr. Reimana, češ, da ga je v tiskovni tožbi proti uredniku »Jugoslovanskega železničarja« žalil radi revizijskega poročila.

Druge tožbe.

Radi revizijskega poročila g. Barleta pa je tožilo tudi Konzumno društvo urednika »Jugoslovanskega železničarja«, ki je objavil Barletovo poročilo. »Jugoslovanski železničar« je moral trditve glede Konzumnega društva preklcati. V teku pa je še tožba prejšnjih odbornikov »Podpornega društva« proti uredniku »Jugoslovanskega železničarja« g. Severju, radi objave revizijskega poročila g. Barleta v znani posebni izdaji »Jugoslovanskega železničarja«. V teku so še tudi tožbe proti Rudolfu Tumpeju radi »Podpornega društva«.

Odkod je dobil g. Tumpej revizijska poročila?

Omenili smo že, da je sam g. Tumpej predložil sodišču obojna revizijska poročila, ki so bila tajna. Vprašamo, odkod je dobil baš g. Tumpej ta revizijska poročila in kako da jih je ravno on predložil sodišču?

morejo »shajati«, pa je vendar že davno ugotovljeno, koliko se kruha producira iz gotove količine moke. Stroške se tudi lahko izračuna. Ako pa je kdo mnenja, da so se razmere izpremenile, da se moka n. pr. danes več ne napeče, oziroma, da se danes ne porabi toliko vode, da drva in premog danes ne izdajo toliko kot nekoč, ko je bila cena moki in kruhu enaka in je pek kril vse rešije iz razlike nad ceno moke in kruhom, tedaj pa se naj napravi uradno poizkušnja, pri srednjem pekovski podjetju, pa se bo videlo, ali so računi pekovi pravilni ali ne. Rekli smo že, da je krušno vprašanje najvažnejše za široke ljudske množice. In ravno previsokim krušnim cenam je pripisati, da v zadnjem času močno pada konzum kruha in vsled tega mora ljudstvo v deželi kruha — kruha stradati!

Poskus samomora. Minuli četrtek je hotel izvršiti v Magdalenski ulici stanujoči F. C. samomor, kar pa so pravočasno opazili in pozvali rešilni oddelek, ki ga je takoj odpeljal v splošno bolnico, kjer si je kmalu opomogel, tako, da se nahaja sedaj izven nevarnosti.

Riziko dela. V Mlinski ulici je bil v četrtek zaposlen s sekanjem drv 44letni Franc Zugman, pri čemur mu je sekira izpodrsnila in se je nevarno rnil na nogi. Rešilni oddelek mu je nudil prvo pomoč in ga nato odpeljal v bolnico.

Pri borzi dela v Mariboru dobe delo: 20 viničarjev, 2 ključavničarja, 2 kočijaža, 5 hlapecev, 1 klepar, 1 elektricar, 2 kolarija, 1 črkslikar, 3 kovači-rodjarji, 1 šofer, 1 fotograf, več učencev (za čevljarstvo, krojaško, mizarstvo, kovaško obrt), 15 kuharic, služkinj, pestunji, vzgojiteljic, 1 prodajalka za slaščičarno, 1 blaginikarka, 10 služkinj.

Strokovno gibanje v Mariboru.

Pred volitvami obratnih zaupnikov. Nezaslišane delovne razmere v tekstilnih tovarnah.

Tretja plenarna seja medstrokovnega odbora, katera se je vršila v nedeljo, dne 24. t. m., je razpravljala o

volitvah obratnih zaupnikov,

katero se morajo takoj izvršiti.

O tej točki dnevnega reda je poročal s. Čeh, ki je podal vsa potrebna navodila za izvršitev teh volitev, obenem pa je pojasnil pomen obratnih zaupnikov za delavstvo in za strokovno organizacijo.

O poročilu s. Čeha se je vršila obširna in zelo zanimiva debata, v katero so posegli zaupniki vseh strok iz tovarn, zlasti pa zaupniki v tekstilnih tovarnah.

Izvajanja zaupnikov tekstilnih tovarn so pokazala, da vladajo v mariborskih tekstilnih tovarnah prave kitajske razmere. Plače, ki znašajo, reci in beri, en dinar na uro, niso redke slučaj. Plače, ki znašajo Din 60.— na teden, so v neki tovarni običajne za vse delavce in delavke — začetnike — in ta začetna ali poskusna doba traja po več mesecev. V eni ali dveh tovarnah je začetna doba v tovarni sploh brezplačna.

V eni tovarni, v kateri delajo v akordu, morajo v slučaju, da se stroj pokvari, ostati v tovarni, ne da bi za ta čas prejeli kako odškodnino.

Razume se, da skoro v nobeni tovarni ne trpe, da bi se delavstvo strokovno organiziralo, ker vedo, da bi si ti delavci potom organizacije svoj sramotni in ponižujoči položaj zboljšali.

Radi tega skušajo tovarnarji že v kali preprečiti razvoj organizacije. Še več drugih strašnih izpovedi smo slišali iz ust zaupnikov, ki bi se nam zdele neverjetne, ako bi jih sami ne slišali.

A slišali smo tudi odkrito konstatacijo zaupnikov, da so vseh teh kitajskih razmer krivi po večini delavci sami, ki so svojo organizacijo zanemarjali in so se je izogibali iz strahu pred izgubo službe.

Plod te debate je bil končno ta, da so se vsi zaupniki izjavili, da so pripravljeni pospešiti delo za čimprejšnjo zgraditev močne strokovne organizacije.

Ravno tako so se izjavili, da se volitve obratnih zaupnikov morajo izvršiti po vseh tovarnah, kjerkoli bo mogoče ter da se povsod izvolijo zaupniki, ki bodo kos svoji nalogi in zvesti direktivam svojih strokovnih organizacij.

Plenarna seja, ki je bila zelo dobro obiskana, je bila po predsedniku zaključena ob pol 12. uri s pozivom, da naj se vse to, kar se je sklenilo, skuša čimprej tudi izvesti v sklenobit delavstvu.

REPERTOAR.

Sobota, 31. jan. ob 20. uri: »Ljubimec«, ab. B. Premijera.

Nedelja, 1. februarja ob 15. uri: »Odgodena noč«, kuponi. — Ob 20. uri: »Grof Luksemburški«, znižane cene.

Ponedeljek, 2. februarja ob 15. uri: »Prodana nevesta«, znižane cene. — Ob 20. uri: »Gospa ministrovka«, znižane cene.

Premijera Shawovega »Ljubimca« bo na mariborskem odru v soboto, dne 31. t. m.

Predpustna veselica pevskega odseka pekov v Mariboru. V soboto, dne 31. jan. se bo vršila v prostorih Gambinove dvorane predpustna veselica pevskega odseka pekov z zelo pestrim sporedom. Prvi del sporeda bo izpopolnil pevski zbor, ki bo prednašal pod vodstvom svojega dolgoletnega pevovodje, ravnatelja glasbe g. Füllekrussa, razne pesmi Tamburaški odsek pekov pa bo pod vodstvom dirigenta s. Premožaka to pot prvič javno nastopil, zato obeta tudi ta del sporeda mnogo prijetne zabave. Društveni komiki se z vso vnemo pripravljajo za nastope, vendar pa še zaenkrat skrivajo svoj spored. Gotovo je, da bosta tudi letos vsakoletna srčna loterija in ples privlekla vse zabave željne. Vstopnina Din 10.—. Prijatelji pevskega odseka pekov, kakor tudi vsak, kdor

Maribor.

»Prijatelj Prirode«, Maribor. — Občni zbor podružnice »Prijatelja Prirode« Maribor se vrši v nedeljo, dne 1. febr. 1931 s sledečim dnevnim redom: 1. Prečitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo funkcionarjev. 3. Referat dr. Tume o pomenu planinarstva. 4. Volitve. 5. Razno. V gostilni Rozman, Frankopanova ulica 29/1.

Krušno vprašanje v Beogradu rešeno — in pri nas? Vesti iz Beograda povedo da je v stolnem mestu krušno vprašanje rešeno in da so cene kruha oblastveno določene kot sledi: beli kruh Din 3.50, polbeli Din 3 in črni Din 2.50 za kilogram. Vprašanje je sedaj, da-li bodo beograjski peki te nove cene akceptirali in v slučaju »zgube«, da-li jim bodo slovenski tovariši pomagali kriti deficite, kajti pri nas se prodaja kruh še vedno en dinar dražje, kot se je prodajal v Beogradu po starih cenah. Tudi pri nas je sicer oblast odredila, da se morajo cene kruha prilagoditi cenam žita in moke, kljub temu pa so uradno določene cene dokaj višje kot so bile določene za Beograd. Toda naši peki so sklenili, da ostane glede cen kruha lepo vse pri starem, kajti oni, da so že dosedaj komaj izhajali. Z drugimi besedami rečeno: Peki so se uprli. Javnost pa sedaj čaka, kaj bo. Mi ne vemo, kaj misli oblast v tem slučaju ukreniti, bil pa bi že čas, da se odloči, kajti ni mogoče, da se upravičeni zahtevi stotisočev ne bi ustreglo. — Glede trditve pekov, da ne

GLASBENO DRUŠTVO ŽELEZNIČARSKIH DELAVCEV IN USLUŽBENCEV V MARIBORU

priredi dne 7. februarja 1931 v dvorani UNION

VELIK ŽELEZNIČARSKI PLES

Godba pod vodstvom kapelnika gosp. Schönherrja. — Začetek ob 20. uri. — Konec zjutraj.

hoče prebiti par ur v veseli družbi, ob petju in godbi, dobrodošli!

Pisarne, industrijska podjetja, šolska vodstva, kupujte edino v naši papirnici, Slomškov trg 6.

Celje.

Skiopitično predavanje o Alpah v zvezi z ustanovitvijo podružnice »Prijatelj Prirode« priredi podružnica »Svobode« v soboto, dne 31. jan. 1931 ob pol 9. uri zvečer v prostorih Javne kuhinje, Del. zbornica. Predava s. dr. Henrik Tuma iz Ljubljane. Vse prijatelje prirode ter sploh delavstvo se poziva, da se tega zanimivega predavanja v polnem številu udeleže.

Zaključni venček plesne šole »Svobode« bo v nedeljo, dne 1. februarja t. l. ob 20. uri v mali dvorani Celjskega doma v Celju. Vsi ljubitelji plesne zabave vljudno vabljeni.

Hrastnik.

Ustanovila se je občekoristna stavbna in kreditna zadruga »Dom rudarskih upokojujencev v Hrastniku«. Vemo, da ste prepričani o nujnosti te akcije. Vsak delavec ve, v kako mučen položaj pride, kadar se ga upokoji. Da se temu izogne, je sklenilo načelstvo, izvoljeno na ustanovnem občnem zboru, da spravi akcijo čimprej v tek in s tem izpolni

dano mu nalogo. Te dni bodo obiskovali člani načelstva in nadzorstva vsakega posameznika v Hrastniku in okolici v stanovanju in mu še posebej natančno raztolmačili celo akcijo. Upamo, da bo delavstvo in nameščenstvo uvidelo potrebo te zadruge in se radevolje odzvalo za pristop k zadrugi. Člani se sprejemajo tudi vsak dan v pisarni Konz. društva rudarjev. — Verden, t. č. predsednik; Majcen, t. č. tajnik.

Popravi. V dopisu od srede, dne 21. januarja, se je v dopisu iz Hrastnika vrnila pomota, ki jo sledeče popravljamo: Zadruga niso ustanovili rudarski upokojujenci, temveč rudarji, za bodoče rudarske upokojujence. Mesto pa nista sprejela Ivan Bedenc in Alojz Blagotinšek. Končno pa bodi ugotovljeno, da odbor ni v nikakršni zvezi z objavo omenjene novice. (Kar tudi radi potrjujemo! Op. ur.)

Odmevi pobiranja za hrastniško cerkev. Prišel je uniformiran rudar, ki je pobiral darove za zidanje cerkve, k neki hiši v Ljubljani. Ko so ga otroci zagledali, so vpili, da pridejo italijanski fašisti. Mož je pa vseeno pogledal v hišo. Tu pa je bil na dvorišču hud pes. Rudar, hoteč psa uplašiti, zagrabl v kotu stoječe grablje in zamahne proti psu. Ali o joj, grablje zadenejo ob tla in se zlomijo na dvoje. Pasji lajež privabi gospodinjino in preprič se prične. Namesto prispevka za cerkev, je moral uniformiranec plačati grablje. — Drugi slučaj: Prideta dva taka možakarja k nekemu mesarju. Mesar: »Za koga pa pobirate?« Rudarja: »Za cerkev Kristusa Kralka v Hrastniku.« Mesar: »Ali bi ne bilo boljše, da bi za sebe pobirali, ker ste tako ubogi in potrebni?« — Rudarja, uvidevši resnične besede mesarjeve, odideta počasi

povešenih glav, pogovarjaje se: »Ta nas je pa stisnil.« Par primerov prihranimo za pozneje.

Trbonje pri Vuzenici.

To in ono iz našega kraja. Dovolite, da se tudi mi od tukaj enkrat oglasimo. Živimo sicer v malem kraju, a kljub temu imamo svoje senzacije. Zadnja je ta, da smo videli belo lisico, ki jo je ujel M. O., lovec g. I. Kupljena. Pa krizo čutimo močno, vendar smo včasih še dobre volje, saj za to skrbi pet gostiln, ki jih ni preveč, kot je po mnenju nekoga odveč druga trgovina v naši vasi. Upamo na boljše čase, ko bomo kopali zlahtno rudo... Tudi delavsko kulturno društvo bomo baje ustanovili, ako bo šlo po sreči. Z ozirom na veliko oddaljenost večine otrok od šole, kamor imajo 1 do 2 uri hoda, bi bilo potrebno, da bi se i pri nas uvedlo dnevni pouk do 13. ure, kajti tako kot je zdaj pozimi, pridejo otroci šele v trdi temi domov, kar gotovo ni v prid zdravju slabotnih otrok, ki ostanejo opoldan brez tople hrane. — O.

Sport.

Vsem našim delavskim športnikom!

Od 5. do 8. februarja t. l. se bo vršila v Mürzzuschlagu na Semmeringu II. delavska zimsko-sportna Olimpijada. V teh dneh bo prinašal dnevno ob 19. uri 30 minut po vremenskem poročilu in časovni napovedi Radio-Wien poročila o poteku te Olimpijade.

5. februarja bo poročano od približno 14. do 14.20 ure o smuškem teku z zaprekami na 3 km.

6. februarja bo ob 9.30 uri po trznem poročilu sledilo poročilo o poteku drsalnih tekem, ki se bodo vršile tega dne v Mürzzuschlagu.

Ob 12. uri 15 minut istega dne bo poročilo o smuškem teku na 10 km.

V soboto, dne 7. februarja bo ob 11.30 uri poročilo o poteku zimsko-sportne Olimpijade in popis dospetja prvega tekača na 30 km na cilj.

Istega dne sledi od 19.30 ure do 19.45 ure poročilo o zimsko-sportni Olimpijadi istega dne ter obenem o tam se vršeci zabavi na ledu in plesnih tekmah.

V nedeljo 8. februarja bo prinašal od 10.20 ure do nekako 10.30 ure tek mostev na 10 km in od 10.45 do 11. ure končna tekma (finale) v hokeju na ledu.

V nedeljo popoldne se bodo vršili od 15. ure do 15.20 ure in od 15.40 ure do 16. ure delni prenosni glavni skakanja po oddajni postaji Radio-Wien (Dunaj).

Avstrijska radio-prometna delniška družba bo ponudila srednjeevropskim radio-postajam prenos.

Vse naše športnike opozarjamo na te prenose in naj jih — po možnosti — razno zasledujejo. Tudi podružnice »Svobode« opozarjamo na ta poročila o tekmah, ki jih prireja Internacionala, kateri je pridružena zveza »Svoboda«.

Meh za smeh.

Otrok in pobožna mati.

Milček: »Mama, zakaj Bog dopusti potres?« Mati: »Zato, da kaznuje grešnike in druge brezverce.« Milček: »Mama, pri zadnjem potresu je padel sveti Anton z oltarja in si razbil glavo in zlomil roke, kako to?« Mati ni vedela pametnega odgovora in je v sveti jezi Milčeka nabila. — A. B. iz Lo.

Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti po najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE:	Din 240.— do 750.—;
ZA DEČKE:	Din 200.— do 330.—;
GAMBETA OD 11 DO 14 LET:	Din 210.— do 270.—;
MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:	Din 130.— do 150.—;
OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET:	Din 110.— do 270.—;
RAGLAN:	Din 650.—;
HLAČE:	Din 90.— do 180.—.

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2

in Veletgovina

H. J. Turad, Aleksandrova c. 7

pa se bode te uverili o resničnosti naših navedb. Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu!

Pazite na zaščitni znak in tvorniško ceno

Pazite se pred ponaredbami!

Vrsta
Tek. štev.
Prodajna
cena
50
Pazite
na gornjo ceno!

Popravila ur

srebrnine,
kakor tudi
gramofonov
najboljše, hitro
in poceni

M. JILGER-JEV SIN

URAR

Maribor, Gosposka 15

Pristopajte k
zadrugi

„Delavski dom“

r. z. z. o. z. v Mariboru

Pristopnina znaša 5 Din, delež 125 Din. Vsak delavec, delavka naj smatra za svojo dolžnost da bo član te delavske zadruge.

Zbirajte za
tiskovni sklad

Hitro se en zvezek!

KOLESARJI, POZOR!

Ker je sezona za vožnjo s kolesi končala, je treba, da skrbite že sedaj, da bodo kolesa pripravljena za prihodnje leto! Potrebno je torej, da se kolo temeljito pregleda, razložimo, pnikla, ležišča zbrusijo, očistijo ter namažejo z najboljšo vazelino in nato zopet sestavi, tako da je kot novo pripravljeno za bodočo sezono. — Vse to se popravi najbolje s

špecialni mehaniki delavnic

JUSTIN GUSTINČIČ, MARIBOR

Tattenbachova ulica št. 14, nasproti Narodnega doma

Shramba koles in motorjev čez zimo.

Brezkonkurenčne cene! Točna in solidna postrežba!

Nalagajte svoje prihranke

v Štajerski hranilnici in posojilnici
v Mariboru, Rotovski trg šte. 6.

Posojila dajemo po
ugodnih pogojih!

Vloge obrestujemo po 7%
proti trimesečni odpovedi.